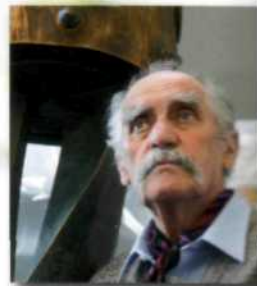

elánplus 02

Cena: 25 Kč / www.elanplus.cz

ČASOPIS VAŠÍ GENERACE

**Stárnout
do krásy**
Vladimír
Preclík

**Boháč,
který se
rozdal**
Architekt
Hlávka

**Tajemství
kuchyně**
Čirina

GABRIELA VRÁŇNOVÁ

Vidět srdcem svým...

+ PŘÍLOHA NOVĚ: **RÁDCE SENIORŮ**

GABRIELA VRÁNOVÁ

06

Vidět srdcem svým...

Tak nazvala herečka Gabriela Vránová svůj poetický pořad, který bude pravidelně uvádět v pražském kině MAT.

Se srdcem byla před dvěma měsíci v nemocnici. Týden na to stála na jevišti a přednášela na Pražské konzervatoři.

text: Jiří Hrabě, foto: Jan Bartoš, archiv

Máte ráda improvizaci?

Ano, vždycky jsem ji měla ráda.

Poznáte hned, zda může být z člověka dobrý herec?

Hned je silné slovo. Myslíte třeba u přijímacích zkoušek?

Spíš když se s někým bavíte a řeknete si...

No, moment! Když je to člověk lhostejný a nezajímá se o divadlo, tak mu v legraci můžu říct: „Hele, z vás by byl dobrý herec.“ Ale mluvíme o adeptech, kteří se ke mně hlásí, a těch je neúřekom ako my Slováci hovoříme... Rodiče mi přivedou kluka nebo holku a chtějí vědět, jestli to má smysl nebo ne. Jdeme k nám do Divadla na Vinohradech, tatínka s maminkou necháme v Gurmese a dítko si vezmu do zkušebny, kde si s ním povídám. Pak dokážu poznat jenom to, jestli se pro herectví nehodí, nebo jestli je to bohem posvěcený chlapec či děvče.

Co třeba já?

Proč se ptáte, vy chcete dělat herectví?

Nechci, ale byl bych dobrý herec?

No, to nemůžu říct, to byste musel taky něco předvést. Typ jste dobrý, toho by se dalo využít... Tak mi něco předvedte! Jděte támhle za dveře, potom se vraťte do místnosti a předstírejte, že jste v ní poprvé. Pak se zaměřte na nějaký předmět a chvíli o něm mluvte. Zalíbí se vám tak, že si s ním budete hrát. No, tak už běžte a já si dojdou pro brýle. To je teda fór, to se mi líbí...

Jaké to bylo?

To je všechno? Měl jste si víc hrát. Když adepti herectví dostanou takovou etudu, tak to většinou bývá takové, jak jste předvedl. Nebyl jste soustředěný, měl jste to víc prožít, vyvolat si ty pocity.

Na Pražské konzervatoři učíte více než třicet let herectví, jste z učitelské rodiny. Nedomlouvali vám doma, když jste přišla s tím, že budete herečkou?

Tak z učitelské, když tomu tak chcete říkat... Maminka studovala na učitelském

ústavu v Levicích, kde ji učil můj otec, katolický básník Jaroslav Verián Vrána. Ona se do něj zbláznila jako do básníka a vzali se. Herectví mi nerozmlouvali, ani nedoporučovali.

Vychovala jste řadu herců, s jejichž rodiči jste se potkávala v divadle i před kamerou. Jaké bylo učít třeba Martinu Menšíkovou, jejíž tatínek vám byl dvakrát filmovým manželem?

To se ptáte na velice zajímavou věc. Vláďa byl krom toho, že byl vynikající herec a bavič, také výborný otec, který se staral a přitom byl nestranný. Martinka dělala přijímací zkoušky dvakrát, což mě tenkrát hodně mrzelo. Vláďovi jsem říkala, ať se nezlobí, že to nešlo. A on mi tenkrát řekl: Proboha, naopak, vždyť já jsem rád, když mi řekneš všechno na rovinu.

Stává se, že herec hraje i mimo jeviště?

Ne... To není pravda. Absolutně nesouhlasím. Většina lidí v běžném životě vychází ze sebe samých. V každém je přeci tolik postav, každý musí přiznat, že někdy hraje a předstírá.

Takže pro herce není těžké najít svou vlastní, lidskou polohu?

Pro herce je to zajímavější, neherec nemá důvod ty polohy hledat. Já jedním dost impulzivně a kolikrát udělám věc, kterou mi vytkne i můj syn - režisér. Nejsem diplomat, takže se někdy neovládnu a pošlu někoho do háje.

Já se na ty dvě předchozí otázky ptal proto, abych věděl, jestli jste mohla pozvat někoho na kávu, když jste hrála Maryšu...

To je krásnej fór... Pamatuji se, že mi jednou volala nějaká paní a žádala mě, abych v televizi byla na toho Olivu hodnější (postava ze seriálu My všichni školou povinni - pozn. autora). Povídám jí, že je to jen jako a že jsem taky hrála Maryšu a můj manžel je přitom zdravý, relativně šťastný a dokonce pije kafe. Smála se tomu, ale na závěr se přece zeptala, jestli bych na toho Olivu nemohla být hodnější.

Herečky mívají kolem sebe auru nedotknutelnosti a obdivu. Vzpomenete si na nějakého vytrvalého ctitele? >>

1 Zasněný pohled. První uveřejněná fotografie Gabriely Vránové.

2 V inscenaci Československé televize Tetinka (1976) si první hereckou roli zahrál syn herečky Ondřej Kepka.

3 Plajznerka v Drdových Dalskabátech aneb zkrácení Trepifajksla Vlastimila Brodského.

4 V tragikomické Kočičí hře s hereckými kolegy z Divadla na Vinohradech.

07

Procitěná recitace na poetickém večeru v kině MAT.

Jakýpak vzpomenete, já jich mám dost pořád a jsem ráda, že existují... (směje se). Jeden pán mi poslal celou knížku sebraných výstřižků, které o mně nějak pojednávaly. Psal, že končí, že se jeho dny nachylují... bylo to až dojemné. Víte, nejkrásnější je, když jdete po ulici a lidi se na vás usmějí. Nebo když jedu autem, zastavím na křižovatce a někdo mi zamává. Zaplat' pánbůh, že to stále trvá. Dokonce mám pocit, že v posledních dvou letech jsou ke mně lidé milejší.

Dostala jste od nějakého ctitele nabídku k sňatku?

Ježíšmarjá, nabídku k sňatku, vždyť jsem už třicet osm let šťastně vdaná!

Co na vytrvalé obdivovatele říkal manžel? Co říkal..?

Jestli třeba nežáril...

Sem tam byli takoví, že muž říkal: poslyš, ten je do tebe zamilovanej. Ale Jirka nežáril, říká to s láskou. Spíš žárlil na ty, kteří byli před ním, jak to většinou bývá.

Prohlásila jste, že divadlo berete jako svoje prokletí. Přemýšlela jste nad tím, co byste dělala, kdybyste nehrála?

Uklízela, vařila, zahradničila, věnovala bych se sběratelství a výtvarnému umění... (směje se). A především bych víc psala. V poslední době jsem toho do novin a časopisů napsala dost, hlavně fejetony. Ale vůbec nejkrásnější by bylo, kdybych měla rentu, ze které bych mohla žít a dělat si, co chci.

Co vám naskočí jako první myšlenka, když se řekne Divadlo na Vinohradech?

Můj druhý domov. Jevišťe, moje šatna, kde mám pořád svoje fotky. Bezvadný lidi, moje garderobiérky Zlatka a Evička. A prožitá léta... V červenci to bude pětadvacet let, co jsem do svého milovaného divadla přišla. Navíc letos na podzim slaví divadlo sto let a já byla oslovena, abych si udělala svou benefici. Z toho mám velkou radost.

Míváte před vystoupením trému?

Záleží na tom před jakým. Včera jsem při premiéře svého poetického salonu v kině Mat měla trému. Mám ale radost, že mi lidi volali, že se jim to moc líbilo.

Takže máte větší trému, když jste na jevišti jako Gabriela Vránová než v roli?

Ano, ale takovou pozitivní trému. Nejsem zase taková trémistka, abych musela mít nějaké rituály, vydechnout si nebo něco takového. Vzpomínám na Miloše Kopecného, kterému tréma dělala čím dál větší problémy. Je pravda, že čím je člověk starší, tím je to horší. Zvlášť když tolik nevystupuje.

V jednom rozhovoru jste řekla: Mám štěstí, že jsem mezi herci našla přátele. Ke komu máte nejbliž?

To jsem tam opravdu řekla? Mám a měla. O přátelství speciálně mezi herečkami by se dalo mluvit dlouho. Třeba tahle kytička je od Simonky Postlerové, která přišla včera na mé vystoupení. Tu mám například velice ráda. Ale ona je jedna generace a já druhá, my si nemáme co závidět, nejsme soupeřky. Vzácnou přítelkyní mi je herečka ostravského divadla Zorka Rozsypalová, která je o osmnáct let starší.

Mezi vrstevnicemi v branži tedy přátelství nefunguje?

Ne, že bych to nechtěla, ale to je prostě fakt. Herec je ve své podstatě velice sebestředný. Kdyby nebyl, nemůže to dělat. Když vidí někoho v roli, která se mu líbí, řekne si: doprčic, proč jsem to nehrál já? Vzpomínám, jak jsem jednou orodovala za kolegyni, která moc nehrála. Když se to dozvěděla, nechtěla ani uvěřit, že by to bylo možné. Tak asi takové to je.

Herecké geny zdědil syn Ondřej, před kamerou se objevil poprvé už v sedmi letech. Chtěla jste, aby zůstal u kumštu?

Nechtěla, ale nebránila. Když Ondrovi bylo třináct, řekl mi, že chce být hercem, ale že na konzervatoř nepůjde. Prostě se rozhodl, že bude studovat gymnázium. Když hrál jako sedmiletý mého syna v inscenaci Tetinka, tak nás všechny přečůral. Kritici psali, že jsou všichni herci výborní, ale dominuje malý Kepka.

Nemusela jste Ondřeje schovávat, když běžel seriál Arabela, ve kterém hrál malého Honzika?

Nejkrásnější je, když jdete po ulici a lidi se na vás usmějí. Nebo když jedu autem, zastavím na křižovatce a někdo mi zamává. Dokonce mám pocit, že v posledních letech jsou ke mně lidé milejší.

Aby to nevypadalo, že svého syna přechvaluji, ale já si ho nesmírně vážím. Nikdy nebyl takové to zhýčkané seriálové dítě. Přitom když v páté třídě přestoupil do jiné školy, paní učitelka a děti si myslely, že přišel nafoukaný kluk. V jeho hodnocení v sedmé třídě učitelka napsala, že je individualista a že se straní kolektivu. Mě vám to tak zamrzelo, protože vím, jak byl vstřícný a toužil po přátelství. Ještě teď se mi chce brečet, když si na to vzpomenu.

Ondřej je dnes úspěšný režisér, vy jste pod jeho režii také hrála, tím se trochu obrátily role, nemyslíte?

Hrála jsem krom jiného v jeho bakalářském filmu *Dívka se zázračnou pamětí*. Věděl, že mužskou roli bude hrát Brodský a hledal herečku pro roli takové pošaha-

né, mentálně zaostalé paní... Nenapadlo ho, že bych to mohla hrát já, ale kameraman Vladimír Opletal mu jednou řekl: Co hledáš, proč to nedáš mámě? Tak za mnou Ondra přišel a ptal se, jestli by to bylo vhodné. No, proč bych mu nezahrála nějakou mentální Karličku! Dokonce jsem to hrála moc ráda. Na place mi říkal Gábi nebo mámo... Neměli jsme problém.

Jaká budete tchýně?

Líbil se mi román portugalského spisovatele Azevedy Tchýně. Byla krásná a moudrá... Ale kdo ví, jestli taková budu. I když, už je to tady, s Andreou (Andrea Kalivodová, sólistka Státní opery Praha je přítelkyní Ondřeje Kepky - pozn. autora) je to perspektivní. Hlavně už bych chtěla mít nějaké vnouče, dokud na to budu mít sílu. ✖

GABRIELA VRÁNOVÁ * 27. července 1939

Herečka, autorka a pedagožka Pražské konzervatoře se narodila na Slovensku českému učiteli a slovensko-maďarské matce.

45 sezón je členkou činoherního souboru pražského Divadla na Vinohradech. Právě zde ztvárnila své zásadní divadelní role: Maryšu bratří Mrštíků, Ibsenovu Noru, Plajznerku v Drdových Dalskabátech či Natálii v Turgeněvově *Měsíci na venkově* a desítky dalších. Nejznámější televizní rolí je učitelka Hajska v seriálu *My všichni školou povinni*. Hrála také v seriálech *Chalupáři*, *F. L. Věk*, *Sňatky z rozumu*.

Filmové role: *Hledá se táta*, *Poklad byzantského kupce*, *Ráno budeme moudřejší*, *Slečna Rajka*, *Utopím si ho sám* a další.

V rozhlasu natočila řadu pohádek, rozhlasových her (*Bílé noci*) a večerníčků (*Polní žínka Evelínka*). Za herecký rozhlasový výkon získala prestižní cenu *Prix Bohemia*. Mimo jiné je nositelkou ceny československého rozhlasu, *Ceny Jaroslava Průchy*, má *Křišťálovou růži*, *Cenu města Prahy*. Za celoživotní mistrovství v dabingu (jejím hlasem mluvila M. Monroe či C. Deneuve) obdržela cenu *Františka Filipovského*.

Uveřejnila desítky fejetonů, které se staly základem její knihy *Magnetický vítr*. Celý život se věnuje recitaci, se svými pořady procestovala doslova celou republiku. Tím nejnovějším je poetický salon nazvaný *Vidět srdcem svým...*, který můžete vidět v kině *MAT*. Více než tři desítky let učí herectví na Pražské konzervatoři, mezi její první žáky patří Vladimír Dlouhý či Zlata Adamovská.

DIÁŘ GABRIELY VRÁNOVÉ

- 17. 6. *Lo stupendo aneb Tenor na roztrhání*, Městské divadlo, Mariánské lázně
- 18. 6. *Lo stupendo...*, Divadlo U Hasičů, Praha
- 19. 6. *Literární pořad Amor a Psyché*, městská knihovna, Plzeň
- 23. 6. *Patronka literární soutěže Poezie Otokara Březiny*, Jaroměřice nad Rokytnou
- 25. – 28. 6. *Absolvent*, Švandovo divadlo, Praha
- 1. 7. *Zahajuje festival Jana Masaryka v Rybné u Jindřichova Hradce*
- 10. – 12. 7. *Absolvent*, Švandovo divadlo

1 Čerstvý vítr na Lipenské přehradě. S manželem Jiřím Kepkou.

2 Jako Karlička v bakalářském filmu syna Ondřeje *Dívka se zázračnou pamětí*.

3 V povídce *Reparát* z cyklu *3x s Miroslavem Donutílem* si Gabriela Vránová zahrála členku maturitní komise. Režiroval syn Ondřej (vlevo).